

LUNDEHUNDEN

Svenska Lundehundsällskapets medlemstidning

NR 2 - 2025

Ordförandes ord...

Sommaren är här – med sol, långa ljusa kvällar och efterlängtat tid tillsammans med våra fyrbenta vänner. Har du och din lundehund upptäckt ett nytt smultronställe?

Upplevt något oförglömligt? Skriv gärna några rader om era sommaräventyr och skicka in till oss – vi delar gärna med oss i nästa nummer av tidningen. Och om du har fångat ett ögonblick med kameran – kanske tassar i havet eller nosen i vinden – så tar vi tacksamt emot dina bilder också!

Vi ser också fram emot höstens höjdpunkt: i september ses vi på "Sammen for flere lundehundar" (tillsammans för fler lundehundar) i Gottåsa, på Grimslövs Vårdshus. Det blir en helg fylld av glädje, aktiviteter och gemenskap – i samarbete med våra vänner i Norge och Danmark. Mer information kommer, men boka gärna in det redan nu!

Jag önskar er en riktigt härlig sommar – fylld med vila, skratt och många fina stunder tillsammans med din lundehund.

Redaktionens ord...

NU är det dags för sommar och årets andra nummer av **Lundehunden**. Som vanligt försöker vi servera ett blandat innehåll för att alla ska hitta något som passar.

I detta nummer kan man tex ta del av den stora Lundehundsträffen som ägde rum i Tyskland i maj. Vi följer också upp hur det går för en av Frankrikes framträdande Lundehunduppfödare: Anne-Laure och hennes senaste valpukull.

En varnande artikel om hur lätt hundar kan råka ut för förgiftning vid en vanlig skogspromenad finns också att ta del av samt Åsa Häggströms uttömmande artikel om Giardia.

Vi publicerar också Årets Lundehund en gång till. Anledningen är att det framkommit ett behov av att räkna om resultatet då vissa bitar föll bort vid övergången att närma sig Norges upplägg. Det resultat som nu publiceras är det som gäller. Diplomen delas ut i samband med den gemensamma middagen på Rasspecialen i Västerås (lördag 19 juli).

Nu avslutar vi vårterminen och tillönskar alla läsare en supertrevlig sommar och vi hoppas att vi ser många av er i Västerås! kommit längre än i norr men på väg är den i alla fall.

ANSÖK OM BIDRAG

Som medlem har du möjlighet att ansöka om bidrag för olika ändamål. Här är de bidrag vi erbjuder:

BPH-prov

Om du planerar att genomföra BPH-provet kan du ansöka om att få tillbaka 400 kr av provavgiften genom fonden. Syftet med BPH är att kartlägga hundars personlighet och mentalitet samt bidra till ökad kunskap om hälsosam avel.

Insemination

Om du ska inseminera din tik kan du ansöka om ett bidrag på 1500 kr från fonden. Observera att varje tik endast kan få bidraget en gång, och ansökan måste godkännas av styrelsen innan inseminationen genomförs.

Obduktion

Om din hund avlider hastigt och utan tydlig diagnos kan du ansöka om bidrag för att täcka hälften av kostnaden för obduktionen. Genom att obducera fler hundar kan klubben få mer tillförlitlig information om dödsorsakerna för att förbättra hundarnas hälsa och avelskvalitet.

Ansök om bidrag

Om du är intresserad av något av dessa bidrag kan du ansöka genom att fyll i formuläret under fliken blanketter.

Stöd fonden för friska lundehundar

Om du vill bidra till att främja hundens hälsa och välbefinnande kan du skänka ett ekonomiskt bidrag till Fonden. Pengarna går till att stödja forskning och utbildning som bidrar till att förbättra kunskapen om rasens hälsa och genetik.

Tillsammans kan vi göra en skillnad och bidra till en friskare och starkare lundehundspopulation!

Du kan stödja oss genom att skänka ett bidrag via följande betalningsalternativ:

Bankgiro 5207-1594

Swish 123 156 17 03

Märk inbetalningen med »Fonden« och ditt namn.

REDAKTIONEN

Redaktionen i övrigt består av styrelsen
e-post: redaktion@lundehund.se

ANSVARIG UTGIVARE

Carina Jansson
e-post: ordforande@lundehund.se

Medlemstidningen för Svenska LundeHundsällskapet utkommer med 4 nr/år.

INFORMATION

Allt material skickas till redaktionen. Annonörer och författare ansvarar själv för riktigheten i insänt material. Insänt material kan komma att sparas till kommande nummer. Redaktionen förbehåller sig rätten att redigera i insänt material. Vi vill ha bilder i obeskuret skick och med hög upplösning. Ange fotografens namn liksom dennes tillstånd till publicering. Ange namn på hund/ar och ev. personer.

Upphovsrättslagen är eftertryck eller annan form av spridning av text och bilder förbjuden utan överenskommelse med redaktionen.

UTEBLIVEN TIDNING

Skicka iväg ett mejl till redaktionen
e-post: redaktion@lundehund.se

TRYCK Ljungbergs tryckeri
ISSN 2000-012X

Vår hemsida www.lundehund.se

Följ oss

Facebook
facebook.com/SvenskaLundeHundsallskapet
LundeHundsallskapet's NYA Sida

Instagram
[@Svenska_lundehundsallskapet](https://www.instagram.com/Svenska_lundehundsallskapet)

I DETTA NUMMER

4 LundeHundsträff i Tyskland

6 Tillsammans för fler lundeHundar

7 Annon's lundeHundboka

8 Valplycka i Frankrike - och Kanada

10 Förgiftad på skogspromenaden

12 Annon's rasspecialen Västerås

13 Rasspecialen 2025 i Västerås

14 Giardia en slitsam mag- och tarmparasit

18 Årets LundeHund 2024

22 Res utomlands med hund

23 Berättelsen om räven och dvärgbandmaskens livscykel

24 Annon's Dyrisk Hundmat

Omslagsbild
Brightness Of Aurora Blooming
Elise
Ågare: Carina Jansson
Fotograf: Carina Jansson

Lundehundsträff i Tyskland

Fem dagar av gemenskap, kunskap och glädje i Wittenborn, Tyskland

Den 14-18 maj 2025 samlades lundehundsälskare från när och fjärran på campingplatsen Weisser Brunnen i Wittenborn, Tyskland, för Internationellt Norsk Lundhundmöte 2.0.

Träffen bjöd på fem innehållsrika och minnesvärda dagar med gemenskap, spännande föreläsningar och roliga aktiviteter – allt för vår älskade ras.

Text Carina Jansson och Susanne Gunnarsson, Bild Lena Eklund

Samling vid elden för att grilla pinnbröd

Eldens värme och nya vänskaper

På onsdagskvällen inleddes träffen med en stämningsfull samling kring en mysig lägereld. Det bjöds på pinnbröd, bröddeg som man fyller med örtsmör, bacon och rostad lök. Det fanns också olika sallader, korvar och plockmat. I lågornas sken flödade samtalen, skratt ekade mellan husvagnarna och nya vänskaper började ta form.

Skogspromenad och framtidshopp

Torsdagen inleddes med en gemensam frukost med medhavd mat och där nybakat bröd från ett lokalt bageri som man kunde beställa satte guldkant på morgonen. Därefter väntade en vacker promenad i den storslagna skogen precis intill campingen – ett

perfekt tillfälle att låta både hundar och människor sträcka på benen. På eftermiddagen höll Ingvald Svorkmo Espelien en mycket uppskattad presentation om The Lundehund Project: Crossing the Norwegian Lundehund, där hon belyste hur strategisk korsning kan bidra till att säkerställa rasens framtida hälsa och överlevnad. Det var fullt i lokalen med intresserade

deltagare som fick svar på sina frågor. Efter Ingvalds presentation var det dags för redaktionen för Lundehunden i Fokus att presenterade sin tidning som ges ut i 17 länder på 7 språk, där alla kan ta del av lundehundarnas liv över hela världen. Här kan alla dela med sig av tips, idéer och berättelser om allt som rör våra älskade lundehundar. Kvällen avrundades med grillning av medhavd mat och bingo för alla med bingofeber.

Föreläsningar som gav insikt

Fredagen bjöd på ett fullmatat program. Christine Rachow delade med sig av en fallstudie om sin lundehund Goofy, som diagnostiserats med linsluxation – en presentation som väckte både igenkänning och viktiga diskussioner. Till presentationen visade hon bilder så vi alla förstod vad det handlade om och hur symptomen yttrade sig. Efter en lunchpromenad höll Dr. Münnich en föreläsning om avel och

Hunden Goofy med sin matte Christine Rachow

Foto Carina Jansson

avelsförberedelser. Med över 30 års erfarenhet inom reproduktionsmedicin, obstetrik och neonatologi, delade hon med sig av sina kunskaper på ett tydligt och engagerande sätt. Dagen avslutades med en festlig grill- och spädgrisbuffé med mängder av goda tillbehör. Efter en sån middag så sov vi gott allihop!

Kroppsspråk, olympiad och rörelseglädje

Lördagen började med tillverkning av hundleksaker (själva gjorde vi bollar av fleece filt som man kan gömma godis i till hunden) och på eftermiddagen fick vi en lärorik workshop med psykoterapeuten Stina Lindstädt. Hon hjälpte deltagarna att tolka hundars kroppsspråk och

identifiera tecken på smärta, och erbjöd även individuell kontroll av hund – något många tog tillvara på. Carina bokade en tid för Lix, som efteråt kändes så mycket bättre. Det visar hur mycket ett besök hos en kunnig psykoterapeut kan göra. Efter ett gemensamt gruppfoto var det dags för dagens höjdpunkt – olympiaden! En 1,5 kilometer lång skogsruna med kreativa stationer där förare och hundar tillsammans löste uppgifter samtidigt som man skulle hålla utkik efter skogstrollen. Allt detta tillsammans skedde under glada skratt och hejarop. Kvällen avslutades med gemensam grillning och prisutdelning.

Fart, skratt och farväl

Söndagen inleddes med Lundehundrace – ett fartfyllt och roligt lopp där våra fyrbenta vänner rusade allt de kunde mot sina ägare, ibland tog hundarna en liten extra runda för att kolla in någon annan människa eller hund, till publikens stora förtjusning. Det blev många skratt och ännu fler jubelrop innan det var dags för oss att börja packa ihop och säga hej då – för den här gången.

Fem dagar fyllda av ny kunskap, otaliga skratt och värdefulla möten över landsgränserna. Internationellt Norsk Lundhundmöte 2.0 blev en

Hasse Schrödl och Elfa tar sig igenom första utmaningen i olympiaden

Foto Carina Jansson

oförglömlig upplevelse och ett bevis på den starka gemenskap som finns inom vår ras.

Ett varmt tack till Steffie och Jobst för att ni organiserade denna fantastiska träff, och till alla som deltog och bidrog till den goda stämningen – vi ser redan fram emot nästa träff!

Steffie och Jobs Fredrik Wallenburg får ett vandringspris till lundehundrace från tyska kennelkubben

Tillsammans för flera lundehundar

12-14 september 2025 i Grimslov

Program

- 10:00 Presentation av deltagarna och ASU
- 10:20 Vilka är uppfödarna? Diskussion med deltagarna
- 10:20 Avel på små populationer: Genetisk variation och hälsa, korsningsprojektet och användning av inregistrerade korsningar i avel
- 10:40 Nya föreskrifter om avel Mattilsynet i Norge, ny avelsplan från NKK: hur påverkar detta aveln på lundehund?
- 11:00 Hanhundens och hanhundsägarens roll i avel – diskussion med deltagarna
- 11:30 **Genomgång av checklisten för uppfödare**
- 12:00 Databasen - Hitta parningspartner och undvik matadoravel
- 12:30 Löptid och parning
- 13:00 Lunch**
- 14:00 Dräktighetsperioden
- 14:20 Födseln - normalt hos lundehund och varningssignaler
- 14:40 Valpens utveckling de första 8 veckorna: Socialisering är viktigt
- 15:25 Kaffepaus**
- 16:00 Försäljning av valparna: Hur får vi valpköparna att bli nya uppfödare? Diskussion bland deltagarna
- 16:30 Sammanfattning och utvärdering, synpunkter inför nästa möte
- 17:00 Slut**

Välkommen till en dag där vi fokuserar på avel och uppfödning – för att öka antalet lundehundar!

Syftet med seminariet er att skapa en plattform för lundehundägare och uppfödare att knyta kontakter, utbyta kunskap och diskutera viktiga frågor som påverkar rasens framtid. Det är ett utmärkt tillfälle för deltagarna att lära sig mer om lundehundsavel, få insikter från experter och bygga en starkare och mer sammanhållen gemenskap kring lundehundarna.

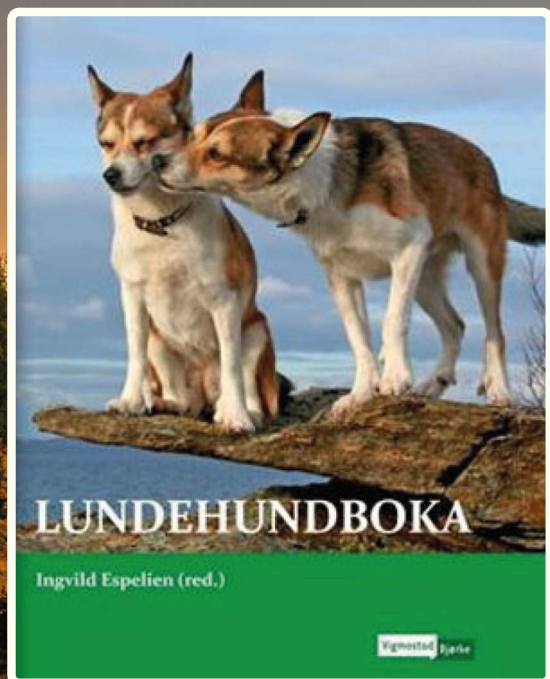
Mötet är öppet för alla lundehundsägare, oavsett om du har tik, hanhund, renrasig, eller projekthund (korsningar), inregistrerade avkommor av korsningar, eller planerar att skaffa lundehund.

Arrangemanget är ett samarbete mellan SLS och NLK:s Avel och sundhetsråd.

Beställ LUNDEHUNDBOKA

I vår webbshop kan du köpa dessa två
superbra böcker som du bara måste ha:

Lundeboka Pris: 430 kr

Handlar om den norska lundehundens historia och ger en introduktion till hur man tar hand om och föder upp denna unika hundras. Boken täcker också lundehundens särdrag och dess betydelse i norsk kultur. Perfekt för både nybörjare och proffs!

Den Nye Lundehundboka

Pris: 450 kr

Erbjuder en djupgående inblick i Lundehundens historia och bevarandeavel från 1926 fram till idag. Boken lägger särskild vikt vid hälsa och genetisk variation, och fungerar som en inspirationskälla för de som är intresserade av hundrasbevarande. Den är perfekt för både blivande och nuvarande ägare av lundehundar, domare och hundentusiaster.

Beställ din bok via Svenska Lundehundsällskapets shop på vår hemsida:
www.lundehund.se

Valplycka i Frankrike – och Kanada!

Strax nedanför gränsen till Bretagne i nordvästra Frankrike, på landet utanför den lilla hamnstaden Pornic, nära havet med breda sandstränder, bor Anne-Laure med sin man, lille son och ett gäng hundar, får och höns. Sista mars kom äntligen, efter tre års väntan, en efterlängtat andrakull lundehundsvalpar i hennes kennel Des Landes d'Etten.

Text: Gitte Wittzell Foton: Anne-Laure Ardeois

Här är valparna inte ens 2 veckor men en leksakslunnefågel har de redan fått.

Valparna har alla fått franska namn på A. Annie (rött), Aegon (grönt), Asicularis/Cintra (lila) och Agathe (rosa). Här är valparna två månader gamla.

Anne-Laure har bedrivit hunduppfödning i många år och började med Cimarrón uruguayo. En finns kvar som gårdvar, Gardel 14 år.

Den första lundehunden kom 2019 från Sverige: Frontpage Bonnie/Olga. Olga gick bort i sjukdom 2024.

2020 anslöt Bullet Full Of Vorkosmia/Rosie från Nederländerna till kenneln och 2022 fick hon tre valpar som alla blev kvar i Frankrike. Och nu i våras, strax efter sin femårsdag, nedkom hon alltså äntligen med ännu en kull på fyra välmående valpar (en femte gick tyvärr bort första natten). Pappan till kullen är den norskfödde hanen Lundetuftsens Haukkur Hrafnirson/Ulvi, son till Hrafnir I3 av Revehjerte. Ulvi hämtades av Anne-Laure i Norge våren 2024 och var ett viktigt tillskott till kenneln.

Familjen har även ett par shibor och bara några dagar efter lundehundsvalparna kom två japanska urhundvalpar. Dessa ser ut att ha haft kul ihop sin första tid i livet!

Nu utökas flocken med lilla Agathe

medan Annie flyttar till Nederländerna och Aegon får sin egen familj hemma i Frankrike. Och Cintra har en egen liten historia!

En hälsning från Tanja och kenneln Solkanata i Kanada!

Eftersom vi är de enda uppfödarna i Kanada arbetar vi hårt för att se till att vi ständigt får in nya gener i vår avel. När vi såg att Anne-Laure skulle få valpar med sin inkorsning visste vi att vi ville komma med på hennes valplista för en tik. Hennes gener var mycket kompatibla med de hanar vi har tillgång till här. Tack och lov gick Anne-Laure med på att skicka oss denna vackra flicka som vi nu har döpt till Cintra.

Att importera hundar till Kanada är ganska enkelt när det gäller pappersarbete, och Anne-Laure var fantastisk när det gällde att se till att allt jag behövde från henne var på plats. Min vän och jag reste till Paris, sightseeing i några dagar. Vi träffade Anne-Laure och Cintra några timmar utanför staden dagen innan vi skulle flyga hem. Vi tog med oss Cintra tillbaka till Paris för

Agathe kommer stanna hos Anne-Laure. I fönstret skymtar Gardel, Ulvi och Rosie.

resten av vår sista dag. Cintra var en så modig och lugn liten dam och njöt av stadens vyer, mest från min famn. Hon sov mycket bra den natten och redan nästa dag var det "flygdag". Även om det var ett par stunder av gnäll och gråt var hon överlag en mycket duktig tjej och sov större delen av resan. Hon har funnit sig fantastiskt bra till rätta här. Vi är oerhört tacksamma för att Anne-Laure tillät den perfekta lilla Cintra ansluta till vår flock på Solkanata här i Kanada där hennes gener kommer göra verklig skillnad i Nordamerika.

Cintra nöjd i sitt nya hem. Foto: Tanja, Kennel Solkanata

*Cintra på stranden ser ut över havet hemma i Frankrike
Foto Anne-Laure Ardeois*

*Cintra i Paris med nya matte i väntan på flygtur till Kanada.
Foto: Tanja, kennel Solkanata*

Förgiftad på skogspromenaden

Efter en promenad i den välbekanta skogen på Gotland där de gått så många gånger förr får Annika och Mats en chock när deras hundar Izza och Ace kommer tillbaka och kollapsar på verandan.

Text och bild Annika Ågren

En halvtimme efter vi kommit hem från vår timplånga skogspromenad en söndag förmiddag i mars är Ace plötsligt alldeles vinglig, han kan knappt stå på benen. Ögonblicket senare ser jag att han kräcks upp en bra hög av sin frukost och annat oidentifierbart.

Vi förstår ingenting. Nyss var han precis som vanligt och nu är han lealös. Herregud, vad är det som händer?

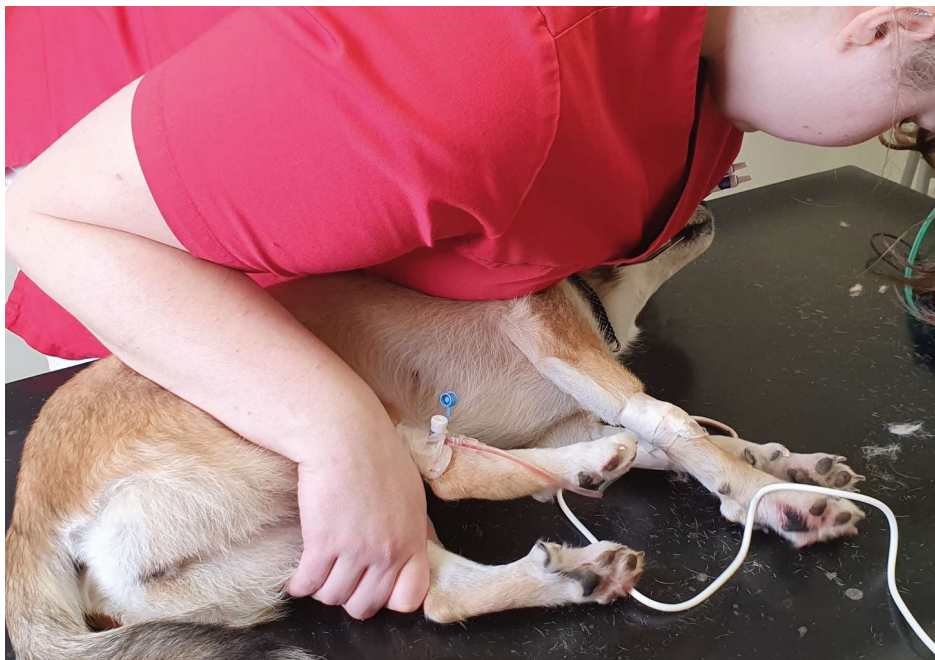
Jag ringer distriktsveterinärerna, de enda som har jour under helger och nätter på Gotland. "Kom hit, säger jourveterinären.

Ace kan varken stå eller gå och Mats bär honom till bilen. Vi tittar oss omkring efter Izza. När vi öppnar dörren ser vi henne på frukostverandan och hon kan inte heller gå eller stå! Vi känner paniken komma.

En halvtimme

Vi kör till veterinärstationen, det tar en halvtimme, en oändlig halvtimme. Vi får komma in direkt och djursjukvårdaren och veterinären sätter igång och undersöker och sätter dropp av olika slag. Vid det här laget krampar Izza och är nästan inte kontaktbar. Ace däremot är inte alls lika dålig, troligen på grund av att han kräktes innan vi for iväg.

Veterinären frågar vad som kan ha utlöst det hela och jag berättar om slingan i skogen som vi gått många, många gånger tidigare. I den skogen kan de vara lösa, vi har hittills inte träffat på vare sig andra hundar eller människor. Hundarna sprang som vanligt 50-75 meter före och stannade till då och då för att invänta mig. När vi närmade oss slutet på slingan och snart skulle vara vid bilen märkte jag att hundarna inte syntes till längre. Efter några minuter ropade jag på dem - inte en hund i sikte. Jag fortsatte att gå och något ögonblick senare fanns de bakom mig igen. De

Djursjukvårdaren lutar sig över Izza och försöker dämpa hennes krampor.

hade väl hittat något intressant att undersöka, tänkte jag.

Framme vid bilen satte jag in dem i bilen och åkte hem. Det tog drygt tjugo minuter och en kvart senare började eländet.

Glykol

"Kan de ha fått i sig glykol?" undrar veterinären. Osannolikt säger jag, det finns inga hus i närheten.

"De har i alla fall inte fått i sig narkotika från nån knarkgömma, för det kan vi testa, konstaterar veterinären. Det är nämligen det enda substansen vi kan testa.

Någon form av förgiftning handlar det om i alla fall. Vad det än är så är substansen redan ute i Izzas kropp. Veterinären vågar inte säga något om utgången. Personal är inne regelbundet och kollar att droppet rinner som det ska och vi turas om att hålla i Izzas ben eftersom hon krampar så mycket hela tiden. Kommer förgiftningen att påverka hennes hjärna? Orkar hjärtat? Kroppens övriga organ, hur påverkas de?

Ace ligger i hussens knä med dropp och rör inte en fena, han är väldigt slak, men hans tillstånd är så mycket bättre än Izzas.

Hämtning

Efter tre timmar tycker veterinären att vi kan åka hem och komma tillbaka på kvällen och då kan vi nog få Ace med oss hem.

På kvällen åker jag tillbaka och hämtar en trött Ace, som kan gå för egen maskin även om det går långsamt. Vi får med oss kol som Ace ska ha tillsammans med maten.

Går in till Izza som nu ligger i en bur med elektronisk övervakning, klappar lite på henne och pratar med henne, men hon reagerar inte. Läget är oförändrat och jag tänker att förgiftningen måste vara en oerhörd påfrestning för hennes kropp och organ.

Vid tio-tiden på söndagskvällen ringer veterinären och säger uppmuntrande att det verkar som om kramporna håller på att avta. "Händer det något med henne i natt så ringer jag," säger han. Och jag

förstår att det knappast är goda nyheter i så fall.

Men tack och lov är telefonen tyst hela natten och tidigt på morgonen pratar jag med veterinären igen, som nu är betydligt mer optimistisk. Izza har inte krampat under natten och vi får nog ta hem henne mot kvällen. "Kom och hälsa på henne", uppmanar han.

Det gör jag och nu reagerar hon när jag pratar med henne, men är fortfarande svag och kan knappt stå på benen. Trots det är lättningen enorm, hon överlever!

På kvällen hämtar jag henne och hon traskar ut från kliniken på egna tassar och viftar på svansen!

Okänd substans

Jag vet fortfarande inte vad de fick i sig under skogspromenaden, jag åkte tillbaka med Acke några dagar senare för att han kanske kunde leda mig till platsen. Men icke, han bara lufsade omkring.

Kanske var det något möjligt livsmedel i skogen som hundarna kalasade på den där marssöndagen? Det får vi aldrig veta. Men någon mer tur i just den skogen har det inte blivit än.

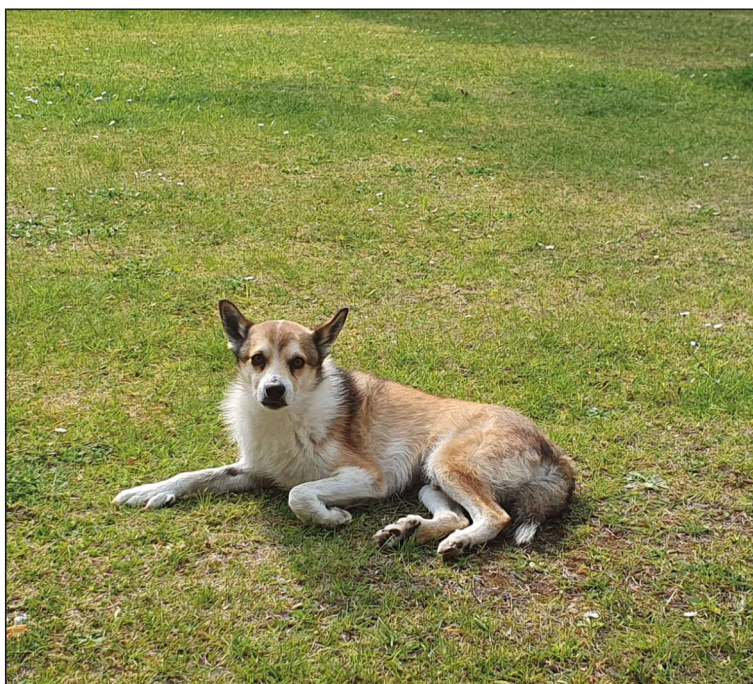
Ingen av hundarna fick något men av förgiftningen, Treåriga Izza är sitt vanliga nyfikna, oförvågna jag som busar och leker, Acke med ålderns rätt (7 år) tar det lugnare.

Slak Acke ligger i husse Mats knä.

Aktivt kol används främst då man misstänker att hunden fått sig något olämpligt som kan orsaka förgiftning. Det aktiva kolet absorberar skadliga ämnen i mag-/tarmkanalen och förhindrar på så sätt att de sprids vidare i kroppen.

Denna skräckupplevelse kostade 46 600 kr (försäkringen täckte 31 300 kr) för ett och ett halvt dygn på kliniken!

Acke

Izza framför nedgrävd skatt

Välkommen till Rasspecial för Norsk Lundehund

Apalby IP, Västerås söndag 20 juli 2025

Domare: Gabriella Carlid

Passa på att göra en dubbelutställningshelg! Redan på lördagen 19 juli arrangerar Wästmanlands Kennelklubb en stor internationell hundutställning på samma plats.

👉 Anmälan till WKK:s utställning görs senast 1 juli kl. 12.00 Mer info: www.skk.se/wkk

På lördag kvällen blir det en **gemensam middag!** Mer information kommer inom kort – håll utkik!

Anmälningsavgifter:

Valpklass 4–6 & 6–9 månader	250 kr
Juniorklass 9–18 månader	350 kr
Unghundsklass 15–24 månader	350 kr
Öppen klass från 15 månader	350 kr
Championklass	350 kr
Veteranklass (från 8 år)	350 kr
Hundar över 10 år	Gratis!

Anmälan sker på plats i sekretariatet

Kryptklass	150 kr
Barn med hund	50 kr
Gubbe med hund	50 kr

OBS! Hundar över 10 år anmäls direkt till
sederholmeva@gmail.com

Anmälan och betalning:

via SKK:s internetanmälan:

<https://hundar.skk.se/internetanmalan/Start.aspx>

Sista anmälningsdag: 30 juni 2025 kl.12.00

Boendeanternativ:

- **Husbil:** Stor parkering finns på området (ingen el, ej bokningsbar)
- **Camping:** Flera alternativ, men på visst avstånd
- **Hotell:** Good Morning Hotel, ca 450 meter från platsen – hundvänligt, 40 rum

Frågor?

Kontakta Peter Wittzell på: peter@lundehund.se

Varmt välkomna önskar Svenska Lundehundsällskapet!
RASSPECIAL I SAMARBETE MED SSUK

Rasspecial 2025 i Västerås

Söndag 20 juli är det dags för SLS:s Rasspecial 2025. Utställningen äger rum i Västerås denna gång och arrangeras tillsammans med SSUK. Wästmanlands Kennelklubb (WKK) arrangerar en internationell utställning på lördag 19 juli så den som vill kan ställa sin hund två gånger denna helg.

Text Peter Wittzell

Utställningen

Apalby IP är platsen där utställningen äger rum. Apalby IP ligger inte långt ifrån den anläggning där inomhusutställningar i Västerås brukar hållas. WKK arrangerar en internationell utställning dagen före vår så vill man kan man ställa sin Lundehund 2 ggr denna helg. SSUK arrangerar sedan utställningen på söndagen och vi är en del av den. Vi kommer att ha egen ring, egen rosetthantering etc. Domare i vår utställning är Gabriella Carlid

Boende och parkering

När det gäller boende så finns parkeringsplatser med dygnetruntparkering tillåten i anslutning till utställningsområdet där man kan parkera husbilar. Dock går de ej att reservera men p-området är stort. Det finns heller inte tillgång till el. Camping- (husbils-) alternativ finns förstås också i Västerås men de ligger en bit ifrån utställningsplatsen (tex First Camp Västerås-Mälaren 12 km). Vill man bo på hotell så finns Hotell Good Morning

Förra årets domare Tina Permo tillsammans med BIR Blameless Flames of Vorkosmia (Jessika de Jong) & BIM Ada (Maria Ringdahl)

En stolt Kristian Bergren tillsammans med sin Loke poserar med förstapriset i Gubbe med hund

Västerås 450 meter (gångväg) från utställningsplatsen. Hotellet tillåter hundar och har 40 rum för hund.

Gemensam middag lördag 19 juli

Lördag 19 juli bjuder vi in till en gemensam klubbmiddag. Vi har denna gång valt att förlägga den på Hotell Good Morning Västerås då vi annars måste ha den utomhus och det tycker vi är för väderosäkert. En buffé kommer att serveras. Pris 355kr/person i priset ingår 2 dryckbiljetter (med eller utan alkohol). Mer info om anmälan och betalning kommer att skickas via mail till alla medlemmar.

Vi hoppas få se många av våra Lundehundsvänner på utställningen!

Giardia - En smittsam mag- och tarmparasit

Många hundar i Sverige är idag infekterade av Giardia utan att hundägarna känner till det. Även veterinärer missar ofta att kontrollera hunden mot Giardia när ägaren söker hjälp för magproblem. Enligt SVA (statens veterinärmedicinska anstalt) uppskattar man att ca 25-30 % av alla friska valpkullar utsöndrar cystor av Giardia i avföringen. Parasiten försvinner i allmänhet av sig självt när hunden blir äldre och bland friska vuxna hundar är endast 3 procent positiva för Giardia. Samtidigt är mörkertalet stort och vi kan räkna med att det är betydligt fler än så.

Text Åsa Häggström

Giardia intestinalis är en allvarlig mag- och tarmparasit som trivs i fuktiga och blöta miljöer. Giardia förekommer hos många olika djurslag, även hos människor. Den vanligaste typen som drabbar hundar smittar däremot inte människor. Giardia förökar sig i tunntarmen och bildar cystor i tjocktarmen som sedan följer med avföringen ut. Dessa cystor är mycket smittsamma, vilket innebär att parasiterna kan spridas mycket snabbt mellan hundar. Giardia smittar framförallt via nos- och pälskontakt, när hundar slickar på varandra och när hundar luktar på smittad avföring. Om parasiten inte behandlas, kan det leda till mycket smärta och allvarliga skador i tarmen.

Symtom på Giardia

Det vanligaste symtomet på Giardia är ojämn avföring som kan variera från normal, mjuk, krämig, slemmig, vattnig, rinnande och tillbaka till normalt fast. Även blod och slem kan förekomma mer eller mindre rikligt. Giardia kan även orsaka förstoppning, men det är ovanligare. Långvarig diarré uppstår vanligtvis när Gardiasmittan har funnits länge i tarmen. Vid kronisk förekomst av Giardia återkommer diarréerna oftare och kraftigare i samband med rötmånaden. Det beror på att parasiten förökar sig bäst vid hög luftfuktighet i kombination med värme.

Det som är lömskt med Giardia är att avföringen mellan diarréerna kan se normal ut eller så pass normal ut att vi inte misstänker att hunden är smittad. Likaså att symtomen ofta kommer smygande, vilket gör att vi sakta vänjer oss vid att avföringen kan vara lite lös och kladdig. Det är dock inte normalt med lös avföring. Normal avföring är till färg och konsistens fast, mörk, kladdfri och

formad som korvar. Om avföringen är mjuk och kletig bör den inte betraktas som normal, utan som ett tecken på att något inte är som det ska vara.

Ett annat karaktäristiskt symtom på Giardia är att avföringen har en stark, frän och obehaglig lukt. Denna lukt känns framförallt när avföringen är lös och hunden gör ifrån sig inomhus. Detta sker ofta i intervaller om tre dagar, då hunden är som mest påverkad av parasiterna och har svårare att hålla sig. De tre dagarna beror på att parasiterna har en livscykel på tre dagar och det är när de smittade cystorna utsöndras, som avföringen förändras mest i konsistens och lukt.

Andra symtom på Gardiasmitta kan vara illamående, kräkningar, minskad matlust, magkramp, trötthet och viktminskning eller utebliven viktökning, särskilt hos valpar. Likaså att hunden har svårt att hålla sig inomhus och behöver göra sina behov oftare än vanligt. Ju mer parasiten har spridit sig i tarmen, desto sämre blir motståndskraften mot den. En hund som är svårt drabbad av Giardia kan bli mycket trött och medtagen.

Dolda symtom

Hundar kan också vara smittade av Giardia utan att visa några symtom. Då handlar det ofta om unga, friska hundar där tarmens egna bakterier kan hålla parasiten i schack. På det sättet kan hunden leva med Gardiasmitta länge och uppvisa symtom först vid plötsliga livsförändringar, t.ex. miljöombyte, sjukdom och hög ålder. En smittad valp kan visa symtom på Giardia först i samband med att den flyttar till sitt nya hem.

Hundar som växer upp med Giardia

utan behandling växer långsammare, får sämre kondition, nedsatt immunförsvar och har lättare att drabbas av andra hälsoproblem, sjukdomar och för tidig död. Även om hunden smittas senare riskerar den att drabbas av hälsoproblem, sjukdom och för tidig död om den inte behandlas. Även minskad fertilitet hos tikar och hanar, absorption av valpfoster, dödfödda valpar eller valpar som dör tidigt, kan bero på en obehandlad Giardia infektion.

Avföringsprov/träckprov

För att fastställa om din hund är smittad av Giardia kan du skicka in ett avföringsprov/träckprov för kontroll. Sådana testpaket går att beställa via kollamasken.se eller SVA.se. När du beställer ditt test, är det viktigt att det omfattar både mask och Giardia. Om du har flera hundar och är osäker på vilken hund du ska testa, bör du i första hand välja den hund som har visat tydligast tecken på smitta. I andra hand bör du välja att testa en

Parasitundersökning – Hund

KUNDUPPGIFTER

Insändare (svar- och fakturamottagare) *		Kundnr	Djurägare (om veterinär/klinik är insändare)
Organisationsnr/Personnr		Fakturareferens	(om veterinär/klinik är insändare) Djurägare får ta del av analysresultat? JA ☐
Adress		Svarskopia (endast e-post)	
Postnr	Postadress		(Plats för etikett)
Kontaktperson	Telefonnr		
E-post			

Hundens namn/IDnr/Märkning (Fler hundar, fortsätt på sidan 2!)	Ras	Alder	Kön

(Plats för fler hundar på sidan 2!)

UPPGIFTER OM PROVATERIAL

Provtagningsmaterial	Provtagningsdatum
Provtagningsorsak	
Symtom _____	
☐ Sjukdom ☐ Hälsokontroll ☐ Uppföljning efter behandling mot/för _____ ☐ Annan orsak _____	

UNDERSÖKNING - TRÄCK

- ☐ Bandmaskdelar m.m. (makroskopisk undersökning), (D160201)
☐ *Giardia*, *Cryptosporidium* (IF) * (D160115)
☐ Lungmask, fransk hjärtmask (baermann), (D160108)

☐ Spolmask, hakmask, koccidier, *Giardia* m.fl. (flotation zinksulfat), (D160109)
☐ Spolmask, hakmask, koccidier m.fl. (flotation), (D160147)
☐ Annan _____

☐ **Paket:** Luftvägsparasiter: lungmask, hårmask, fransk hjärtmask, spolmask, (D160158)
☐ **Paket:** Mag-tarmparasiter: spolmask, hakmask, piskmask, koccidier, *Giardia*, *Cryptosporidium*, bandmask * (D160157)

 * Ej samlingsprov

UNDERSÖKNING – HÅR ELLER UTVÄRTES PARASIT

- ☐ Hudskrap eller hårprov (artbestämning), (D160200)
☐ Parasit som du hittat på din hund (artbestämning), (D160201)

UNDERSÖKNING – SERUM / BLOD

- ☐ *Babesia* spp (ELISA), (D160342)
☐ Blodparasiter i utstryk, ange art, (D160203)
☐ *Dirofilaria* och andra mikrofilariar, EDTA (Knotts test) (D160204)

☐ *Dirofilaria immitis* (antigen-ELISA), (D160306)
☐ Fransk hjärtmask (antigen-ELISA), (D160339)
☐ *Leishmania infantum* (ELISA), (D160308)

☐ *Neospora caninum* (ELISA), (D160309)
☐ *Sarcoptes scabiei* (ELISA), (D160313)
☐ *Toxoplasma gondii* (ELISA), (D160317)

☐ Annan _____

UNDERSÖKNING MED PCR

- ☐ *Babesia* spp, (D160304)
☐ *Leishmania infantum*, (D160310)

*INSÄNDARES UNDERSKRIFT

☐ Jag begär sekretess och godtar inte att SVA lämnar ut uppgifter om uppdraget.

* Underskriften innebär att jag godkänner SVA:s köp- och leveransvillkor, inklusive behandling av personuppgifter och sekretess (ett utdrag på sista sidan, fullständiga villkor finns på <https://www.sva.se/vi-erbjuder/kop-och-leveransvillkor>). Underskriften krävs för att SVA ska godkänna beställningen.

Prov skickas till:

SVA, Parasitologisk Diagnostik, 751 89 Uppsala

SVA25639-10

STATENS VETERINÄRMEDICINSKA ANSTALT
Brev: SVA, 751 89 Uppsala telefon. 018 67 40 00
e-post. sva@sva.se webb. www.sva.se
org nr. 20 21 00-1868

Prov för analys (<2 kg): SVA, Travvägen 20, 751 89 Uppsala
Paket (>2 kg): SVA, Travvägen 20, 756 51 Uppsala
Djur för obduktion: SVA, Travvägen 12 A, 756 51 Uppsala
OBS! Adresskort kan beställas från SVA via www.sva.se

1 (2)

Så här ser SVA:s blankett ut som man laddar ner från deras hemsida

valp eller ung hund, eftersom Giardiasmittan lättast upptäcks i avföringen från unga djur.

Det som inte alltid framgår i anvisningarna är att man behöver samla avföring i tre dagar för att få ett mer tillförlitligt svar. Det beror på att smittan inte alltid upptäcks från ett enstaka prov. Under tiden skall avföringen förvaras i kylskåp och samlandet från de tre dagarna ska antingen förvaras var för sig i tre olika provpåsar (kollamasken) eller blandas ihop till ett prov (sva). Läs mer om hur du går tillväga på respektive hemsidor.

Giardiakontrollera hundar före parning

Att testa tiken för mask och Giardia före parning är att rekommendera. Likaså att be hanhundsägaren att göra detsamma. Om proverna är positiva behöver behandling sättas in omgående. Om de är negativa är det bra att skicka en kopia av tikens provresultat med valpköparna för att visa att Giardia inte finns hos uppfödaren. Om valpköparna har hund hemma, är det även bra att råda dem att göra ett mask- och Giardiatest på sin hund. På dessa sätt kan vi undvika att smitta sprids mellan hundarna och i förlängning till valparna. Sådana uppmaningar bör inte vara känsliga att ge, eftersom vi ändå behöver mask- och Giardia kontrollera våra hundar med jämna mellanrum.

Behandling

När Giardia har konstaterats ska hunden behandlas med ett preparat som innehåller fenbendazol. Axilur är ett sådant preparat som man kan köpa receptfritt på apoteket. Hunden bör också schamponeras i början och i slutet av behandlingen för att avlägsna eventuella smittsamma cystor från pälsen. Likaså bör hemmet saneras i början och i slutet av behandlingen, eftersom cystorna kan överleva länge i miljön. Om behandlingen sker under flera veckor behöver man även göra en städning och schamponering i mitten av behandlingen. När avmaskningen är klar bör ett nytt träckprov lämnas 14 dagar efter avslutad behandling. Ibland behöver hunden behandlas upprepade gånger för att få bort

parasiten.

Med Axilur rekommenderar SVA att man behandlar hunden i 3 dagar mot mask och 5-7 dagar mot Giardia, om den är symtomfri. Om hunden visar symtom förlänger man behandlingen. En del hävdar att man bör fortsätta med Axilur ända tills hunden har varit symtomfri i sju dagar. Det kan innebära att vi behöver avmaska i flera veckor om smittan är svår att bli av med. Det är en lång tid, men är ändå att föredra framför en kortare tid som kan behöva upprepas flera gånger innan smittan är borta. Det ökar också risken att parasiterna utvecklar motståndskraft/resistens mot avmaskningsmedlet om vi avslutar behandlingen för tidigt. Även andra hundar i familjen behöver avmaskas samtidigt. En dräktig tik som behandlas med Axilur ordineras medicinen från 40:e dräktighetsdagen fram tills valparna är två veckor. Det är en behandlingstid på drygt 5 veckor. Det är en lång tid, men för att ge valparna en parasitfri start i livet är det ibland nödvändigt.

Eftersom parasiterna kan utveckla resistens bör vi vara noga med att ge hunden rätt dos. Om vi är osäkra är det bättre att ge lite för mycket än för lite. Om hunden är lös i magen, har diarré eller kräkningar, kan medicinen fara ut innan den hinner verka. Då kan vi behöva öka dosen eller förlänga behandlingstiden med lika många dagar som hunden har haft diarré eller kräkningar. Hundar som har haft Giardia länge och där tarmväggen är skadad av parasitangrepp, kan få kraftiga reaktioner av avmaskningsmedlet. I svåra fall bör du kontakta en veterinär som skriver ut Flagyl. Detta bör dock göras som en sista utväg och aldrig istället för avmaskningsmedlet, eftersom de har olika verkningsområden.

Både avmaskningsmedel och penicillinkurer (Flagyl) påverkar tarmfloran och slår ut många viktiga bakterier. Dessutom är tarmen redan från början påverkad av parasitangreppen och i sämre skick. Genom att tillföra probiotiska preparat till kosten kan vi stärka hundens immunförsvar och försvåra för parasiterna att ta fäste. Även

fermenterade produkter hjälper tarmen att komma i balans. Samtidigt bör vi undvika foder med mycket kolhydrater/stärkelse eftersom dessa snarare ger näring åt svampar och parasiter.

Även valpar som blir smittade bör behandlas med Axilur. Det kan göras redan från de är nyfödda. Om valpen har svårt att gå upp i vikt, har ljus, kladdig och illaluktande avföring, är öm och svullen i buken, finns det starka skäl att misstänka att den har mask eller parasiter. Om det endast handlar om mask ger man valpen Axilur i tre dagar. Det finns även andra avmaskningsmedel mot t.ex. spolmask som är den vanligaste masken valpar drabbas av. Om valpen är smittad med Giardia ger man Axilur i sju dagar. Axilur finns också att köpa i flytande form med pipett. Var noga med att dosera efter vikt och anpassa dosen i takt med att valpen ökar eller minskar i vikt. Första gången behandlar man alla valparna, därefter behandlar man vanligtvis endast de valpar som visar symtom. Detta bör man rådgöra med sin veterinär om.

Sanera hemmet

Eftersom Giardiacystorna är mycket smittsamma behöver du sanera hemmet i samband med att du behandlar hundarna. Annars är risken för återsmitta stor. Detta bör ske minst två gånger, i början och i slutet av behandlingen. Då är det också lämpligt att schamponera hunden för att avlägsna eventuella Giardiarester i pälsen. Däremellan bör all avföring avlägsnas så fort man ser något spår av det. Oavsett om det är inomhus, utomhus eller i baken på hunden.

Svårigheten med att bli av med de smittsamma cystorna är att de är mycket tåliga. De kan överleva flera månader i fuktig och sval miljö och är resistenta mot flera desinfektionsmedel. Däremot är de känsliga för värme, uttorkning och stark kyla. Det snabbaste sättet att få död på parasiterna är att tvätta dem i temperaturer över 60 grader. Det kan vara lämpligt för t.ex. filter, täcken och leksaker. Om du har tillgång till ångtvätt är det optimalt att använda på möbler och mattor som tål hög värme. Likaså kan du bli av med

cystorna om du har en varm bastu där du kan placera t.ex. hundbäddar, skor, koppel och selar.

Även en varm och torr bostad är en ogynnsam miljö för de smittsamma cystorna. Om detta är fallet kan du efter noggrann städning stänga av ett eller flera rum under tiden behandlingen pågår och bli av med smittan i dessa rum. Om du har golvvärme fungerar det på liknande sätt. Där kan du placera allt du inte kan tvätta. Det tar visserligen längre tid att torka ut cystorna vid lägre värme, men vanligtvis överlever de sällan mer än någon vecka under sådana förhållanden.

Giardia cystorna dör även vid stark kyla. Hur lång tid det tar beror på hur låg temperaturen är. Om det är vinter och du placerar t.ex. bäddar, koppel, halsband och leksaker utomhus, behöver det förmodligen vara där en längre tid än om du lägger det i frysen, såvida du inte bor i en kallare del av Sverige. I frysen kan du räkna med att smittan är borta inom en vecka. Det som inte kan behandlas på något av dessa sätt, måste ställas undan en längre tid. Då är det viktigt att miljön inte är fuktig och sval, eftersom cystorna i dessa miljöer kan överleva mycket länge, ibland upp till flera år.

Skura golv, väggar och lister

När allt löst är bortplockat och du har påbörjat avmaskningen och schamponerat hunden (såpa går bra att använda för det), är det dags att handskura golv, lister, trösklar, väggar, dörrar och grindar. Du behöver avlägsna all smuts och eventuella bajsrester upp över den höjd din hund har. Det bästa är att använda såpa den första vändan, därefter låta det torka ordentligt och sedan ta en vända med klorin eller Virkon. Vattenskålar och matkoppar bör också noggrant rengöras, helst i diskmaskin. Plast och porslin är sämre att använda då smitta kan fastna i eventuella sprickor. Aluminium och plåt är bäst då dessa tål rengöringsmedel samt både kan kokas och frysas.

Denna noggranna städning behöver du också göra i slutet av behandlingen. Då ska du även

schamponera hunden igen. Däremellan behöver du tvätta matskålar, filter, leksaker och allt annat som används dagligen och kan härbärgera smitta. Även hundens bakdel bör inspekteras dagligen och hållas ren från avföringsrester. Golven ska skuras med såpa flera gånger under avmaskningen och varje gång det har blivit nedsmutsat av eventuella avföringsrester.

Om du har valpar är det viktigt att hålla valphagen ren och ta bort all avföring så fort som möjligt. Du behöver också se till att valparna är rena och särskilt kontrollera dem i baken och under tassarna. Behöver de tvättas går det bra att använda såpa. Det är också viktigt att hålla uppsikt över valpar som äter avföring, eftersom de då får i sig smittan gång på gång.

Städa även utomhus

Utomhus behöver all avföring avlägsnas, framförallt om du har en hage eller stängslad tomt för hunden att vara i. Detta ska göras hela tiden för att inte riskera återsmitta. Även annat som är fuktigt och blött och kan härbärgera Giardiasmitta bör avlägsnas. Var också noga med att plocka upp din hunds avföring på promenader och undvik allmänna hundgårdar, rastplatser och liknande. Se också till att hunden inte luktar på avföring och framförallt inte äter avföring. Ett alternativ är att använda munkorg under rastningen. Allt fler personer använder munkorg idag på sina hundar för att förhindra att de äter något olämpligt ute.

Förebygga Giardiasmitta

Eftersom Giardia har blivit så utbredd i vårt land är det svårt att skydda sig mot smitta. Vi kan visserligen hålla våra hundar ifrån utsatta platser som t.ex. allmänna rasthagar. Vi kan också försöka hindra våra hundar från att lukta i baken på andra hundar eller på deras avföring. Likaså kan vi se till att de inte dricker ur allmänna vattenskålar. Men vi kan inte hålla full uppsikt över dem hela tiden och vi kan inte isolera oss från alla misstänkta smittkällor. Därför är det viktigt att vi är vaksamma på tecken som visar om våra hundar kan vara smittade. Likaså att vi skickar in avföringsprover och avmaskar dem

emellanåt för att hindra att smittan sprider sig och blir allvarlig.

Hur ofta vi bör avmaska är beroende av hur många hundar de träffar, vilka platser de vistas på etc. En del förespråkar regelbunden avmaskning en gång om året företrädesvis före vaccinering, andra endast vid speciella tillfällen. Dessa kan vara vid utlandsresor där det ofta kan finnas krav på avmaskning samt efter hemresa från utlandet då flera av de parasiter våra hundar drabbas av finns utomlands, samt vid misstanke eller bekräftad mask- och parasitangrepp.

Att skicka in avföringsprover på mask och Giardia är ett alternativ till att frångå regelbundna avmaskningar. Om provresultaten inte visar några avvikelser kan du låta bli att avmaska. Däremot bör inte negativa provresultat styra detta varje gång, eftersom avmaskningar också behövs för att göra sig av med andra smittor.

Källor och mer information

<https://www.sva.se/djurhaelsa/djursjukdomar-a-oe/sjukdomar/giardia-intestinalis-hos-hund/>

Beställ prover här

Kolla masken:

<https://kollamasken.nu/butik/kollamasken-smadjur-giardia/>

Statens veterinärmedicinska anstalt:
www.sva.se/media/akudyq0n/remiss-parasitundersokning-hund.pdf

Årets Lundehund

På kommande sidor presenteras resultatet från Årets Lundehund. Tyvärr blev det på grund av en serie olyckliga omständigheter inte korrekt poängberäkning vid den tidigare publiceringen. Styrelsen ber om ursäkt för detta, men här kommer den korrekta poängställningen

VALPAR 2024

Gillerts Eyvind

Drömhundens Levin

VALPAR 2024

Placering	Namn	Poäng	Räknade utställningar	Ägare
1	Gillerts Eyvind	16p	4	Åsa Häggström
2	Drömhundens Levin	8p	2	Ann-Christine Eriksson

JUNIOR 2024

Drömhundens Levin

Gillerts Eyvind

JUNIOR 2024

Placering	Namn	Poäng	Räknade utställningar	Ägare
1	Drömhundens Levin	27p	1	Ann-Christine Eriksson
2	Gillerts Eyvind	20p	2	Åsa Häggström

TIKAR 2024

Boromir Jutta Jinxfaxe

Boromir Tezzla Turfaxe

Into the Wild Hillevi

TIKAR 2024

Placering	Namn	Poäng	Räknade utställningar	Ägare
1	Boromir Jutta Jinxfaxe	140p	5	Siv Kvarnström
2	Boromir Tezzla Turfaxe	121p	5	Ann-Christine Eriksson
3	Into the Wild Hillevi	119p	5	Isabell Nilsson
4	Häggetorps Lunde Noelle	104p	5	Isabell Nilsson
5	Gillerts Cindra	68p	3	Åsa Häggström
6	Gillerts Belina	31p	3	Åsa Häggström

HANAR 2024

Gillerts Bore

HANAR 2024

Placering	Namn	Poäng	Räknade utställningar	Ägare
1	Gillerts Bore	91p	5	Åsa Häggström

VETERAN 2024

Boromir Laura Lurifaxe

Scilling's Hekla

Bay Breeze of Vorkosmia

TIKAR 2024

Placering	Namn	Poäng	Räknade utställningar	Ägare
1	Boromir Laura Lurifaxe	121p	4	Siv Kvarnström
2	Scilling's Hekla	56p	2	Maria Ringdahl
3	Bay Breeze of Vorkosmia	37p	2	Ann-Cristin Eriksson

Pine Garden's Prince Phantom

HANAR 2024

Placering	Namn	Poäng	Räknade utställningar	Ägare
1	Pine Garden's Prince Phantom	131p	4	Helene Lindqvist

TRÖSTEPOKALEN 2024

Drömhundens Levin

Placering	Namn	Poäng		Ägare
1	Drömhundens Levin	8p		Ann-Christine Eriksson

ÅRETS AKTIVASTE 2024

Boromir Milla Magifaxe

Placering	Namn	Poäng	Starter	Ägare
1	Boromir Milla Magifaxe	141p	5	Annika Turitz Garnaeus

Resa utomlands med hund

Får man ta hunden med på resa? Naturligtvis får man det, men precis som när man reser själv så finns det krav och regler för hunden både för resan bort och resan hem igen. Det som står här gäller bara för hundar som följer med sin ägare.

Text Barbro Röken, Bild Bengt Röken

Inom EU har vi gemensamma regler. Men det finns ändå en del speciella bestämmelser för hundar som kommer från vissa länder.

Förteckningen över de länder som har samma grundregler är EU-länderna: Belgien, Bulgarien, Cypern, Danmark (inklusive Grönland och Färöarna), Estland, Finland (inklusive Åland), Frankrike (inklusive Franska Guyana, Guadeloupe, Korsika, Martinique och Réunion), Grekland, Irland, Italien, Kroatien, Lettland, Litauen, Luxemburg, Malta, Nederländerna, Polen, Portugal (inklusive Azorerna och Madeira), Rumänien, Slovakien, Slovenien, Spanien (inklusive Balearerna, Kanarieöarna samt Ceuta och Melilla), Sverige, Tjeckien, Tyskland, Ungern och Österrike.

Inte så intressant för oss som reser med fredliga lundisar, men en del länder har förbud mot vissa hundraser.

Den som reser in med hund i ett EU-land måste resa – eller i alla fall passera gränsen – tillsammans med hunden, eller ordna transport inom fem dagar innan eller efter att själv ha rest in, eftersom andra regler gäller för hundar som reser utan ägaren eller om de ska säljas i ankomstlandet. Om man reser med fler än fem hundar gäller också särskilda regler.

All införsel av hundar till Sverige ska anmälas till Tullverket. Det är enklast att göra i förväg på myndighetens webbplats, annars måste man gå på rött och anmäla vid ankomsten. För övriga länder kan det finnas andra regler – det är bäst att kontrollera.

Grundprincipen är att hunden är id-märkt och har ett pass utfärdat i EU. Id-märkningen måste vara gjord med chip av veterinär eller en godkänd id-märkare. En del länder utanför EU, exempelvis Norge, kan också utfärda pass, men med ett lite annat utseende.

Från andra länder utanför EU måste man i stället ha med ett hälsointyg.

Resa till länder utanför EU

För att resa till Norge, Finland och Storbritannien behövs för närvarande inte rabiesvaccination. För övriga länder bestäms reglerna i respektive land. De kan ändras omedelbart, till exempel vid utbrott av smittsamma sjukdomar i det egna eller andra länder, utan att redovisas omgående till EU. Våra myndigheter ansvarar därför inte för att ha den mest aktuella informationen om införselvillkoren.

Resenären till ett sådant land måste kontakta landets veterinärmyndighet för att få veta vilka krav som ställs och vilka intyg som ska tas med. Glöm inte att ta reda på reglerna i alla länder som eventuellt ska passeras under resan.

Vad är vi rädda för?

Vid korta semestervistelser, då hunden är under kontroll, är risken för smitta relativt liten. Men i södra och östra Europa finns många allvarliga smittor från olika mikroorganismer, parasiter och insekter.

Framför allt oroar sjukdomar som – förutom att vara allvarliga för djuren – också är zoonoser, dvs. sjukdomar som kan smitta människor. Den absolut allvarligaste är:

Rabies

Mot virussjukdomen rabies finns ingen botande behandling.

Sverige är rabiesfritt. I regel ska hunden vara rabiesvaccinerad vid resor inom EU, inklusive Danmark och många andra länder. Bäst är att vaccinera i Sverige i god tid före avresan.

En vuxen hund måste vara vaccinerad sedan minst 21 dagar innan gränspassage. En valp måste vara mer än tolv veckor vid

vaccinationen, eftersom immunförsvaret inte alltid är utvecklat tidigare. En valp kan alltså inte lämna sitt födelseland förrän den är femton veckor gammal.

I passet står giltighetstiden för vaccinationen i det land där hunden vaccinerats. För att ingen väntetid ska krävas efter en ny vaccination måste vaccinationen ske inom giltighetstiden.

Undantag gäller för en hund som reser mellan Norge och Sverige tillsammans med ägaren – den behöver inte vara rabiesvaccinerad om den inte dessförinnan har varit i ett land från vilket EU kräver rabiesvaccin. Ett enda fall av rabies i våra två länder skulle förstås ändra den här förmånen totalt.

Rävens dvärgbandmask

För resa till Norge, Finland, Irland och Storbritannien, inklusive Nordirland, finns kravet att hunden ska vara avmaskad mot rävens dvärgbandmask, eftersom dessa länder hittills varit fria från den.

Avmaskningen ska göras i Sverige mellan 24 och 120 timmar före inresan i dessa länder. Den ska intygas i passet av veterinär. Det är tillåtet att ge medhavd medicin själv i närvaro av veterinären.

Om hunden stannar mer än några få dagar i dessa länder måste den avmaskas igen inom exakt 28 dygn efter första dosen. Om man reser mellan länderna flera gånger kan behandlingen göras med 28 dygns mellanrum och dokumenteras i passet.

För säkerhets skull bör man hämta information via:

- www.mattillsynet.no/dyr
- www.ruokavirasto.fi/
- Storbritanniens och Irlands myndigheter i god tid före resan.

Rävens dvärgbandmask är vanligast i södra Europa, i östra Europa och i delar av Baltikum. Smittrisk finns om hunden vistas där det finns rävar – vilket är ganska vanligt även i städer.

Även om det inte krävs när man åker hem till Sverige är det en god idé att avmaska hunden efter hemkomsten om den har varit nere i Europa.

Leishmanios

Mindre vanlig – men en zoonos – och utan krav på förebyggande behandling, är leishmanios.

Den har kommit till Sverige framför allt med hundar som importerats som vuxna. Sjukdomen sprids via myggor, så myggskydd behövs även för hunden i varma länder.

Smittämnet *Leishmania* är en mycket liten parasit (en protozo) som sprids med sandmyggor (fjärilsmyggor) i vissa områden i Medelhavsområdet. Dessa myggor sprider leishmanios till hund och människa.

I de flesta fall krävs ett stick från en infekterad sandmygga för att en hund eller människa ska smittas. Risken för smittspridning i Sverige från en infekterad hund till andra hundar eller människor är i normala fall mycket liten, men misstänks kunna ske till personer med nedsatt immunförsvar.

Kroniskt infekterade, allvarligt sjuka hundar kräver långvarig behandling, som ändå inte eliminerar parasiten.

Fransk hjärtmask (*Angiostrongylus vasorum*)

Ingen zoonos – men värd att känna till – är fransk hjärtmask, som infekterar hundar och rävar i stora delar av världen.

Infektionen är inte ovanlig i vissa områden i Danmark. I Sverige påvisades parasiten första gången år 2003 hos ett antal rävar på ön Sydskoster. Sedan dess har infektionen diagnosticerats hos hundar i olika delar av landet – kanske främst hos importerade hundar.

Infekterade rävar och hundar sprider smittan via sin avföring, genom sniglar eller eventuellt grodor eller paddor. För att en ny hund ska bli infekterad måste den äta eller slicka på en infekterad snigel eller groda.

Det här är tunna maskar som lever i blodkärl i hundens lungor och påverkar både lungor och hjärta. Symtomen kan vara hosta och en

lättare trötthet, men också långsamt förvärras till slöhet, hosta samt tung och/eller snabb andning, eftersom hunden kan få allvarliga skador i olika organ.

För de flesta hundar som infekterats med hjärtmask är chansen för fullt tillfrisknande god när rätt parasitbehandling sätts in.

Om man har varit söderut själv finns det anledning att berätta det för läkare om man blir sjuk – särskilt om man får allvarliga eller ovanliga symtom och om man har varit långt söderut i Europa eller ännu längre bort. Samma sak gäller om hunden blir sjuk efter en resa – tala om det för veterinären.

Information om infektionssjukdomar hos människa hittar du på Folkhälsomyndighetens webbplats.

Källor:

- Jordbruksverkets hemsida
- Mattillsynets i Norge
- Fødevarestyrelsens i Danmark
- Livsmedelsverkets i Finland
- www.norden.org (resa med hund)

Berättelsen om räven och dvärgbandmaskens livscykel (*Echinococcus*).

Räven (eller hunden) är huvudvärd, men inte själv sjuk, för den lilla bandmasken, som lever i tarmen. Ut med avföringen följer maskens små ägg. De är tåliga och finns länge i omgivningen.

I "bästa" fall hamnar de i en liten gnagare, en mellanvärd, och i

dennas inre organ utvecklas larver i en blåsa. Om en hund eller en räv äter upp gnagaren med organen så hamnar larverna alltså i en ny huvudvärd.

I värsta fall landar äggen i en människa som plockat bär i skogen eller varit nära sin hund. På så vis

blir människan en mellanvärd, precis som gnagaren, med larver och sedan växande blåsor i framför allt levern. Detta kan vara ett livshotande tillstånd, svårt att hitta och svårt att bota, lyckligtvis mycket ovanligt. Människan sprider av naturliga orsaker inte larver till en ny huvudvärd.

Smittvägar för rävens dvärgbandmask, *Echinococcus multilocularis*

NYHET!
Dyrisk tørrfôr
med krill!

**Smakfullt. Naturlig.
Og kortreist.**

Dyrisk våtfôr har allerede blitt en stor suksess. Nå finner du også tørrfôret vårt i butikkene! Dyrisk tørrfôr er produsert i Norge og utviklet på Jæren, midt i hele Norges matfat.